

Zkušební okruhy z předmětu organizace justice

Okruhy ke zkoušce:

1. Soudnictví (pojem, druhy, prameny právní úpravy)

*Studijní prameny:*¹

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 61 – 74*
- *Winterová 15 – 29*²
- *Zahradníková s. 17 – 26, 33*
- *čl. 81 až čl. 96 Ústavy ČR*³
- *zákon č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích*

2. Zásady organizace soudnictví (zásada výkonu soudnictví pouze soudem, zásada nezávislosti a nestrannosti soudu a soudce, zásada zákonného soudu a soudce, zásada jednotné soustavy obecných soudů, zásada senátního rozhodování, zásada účasti laického prvku na výkonu soudnictví)

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 74 – 90*
- *Winterová 63 – 69*
- *Zahradníková s. 26 – 29*
- *čl. 81, čl. 82 a čl. 94 Ústavy ČR*
- *čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod*
- *čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod*
- *zákon č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích (zejm. oddíl 1dílů prvního hlavy první)*

3. Soudní soustava (základní pojmy, soustava obecných soudů v ČR, postavení Ústavního soudu)

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 90 – 94*
- *Winterová 24 – 26, 111 – 113, 116 - 121*
- *Zahradníková s. 34 – 39*
- *čl. 83 až 89, 91 a 92 Ústavy ČR*
- *§ 8 a § 9 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích*
- *zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu (orientačně)*

¹ Úplné označení literárních pramenů je obsaženo dole v rubrice doporučená studijní literatura. Při četbě těchto prací je vždy nutno dbát na to, že uvedená díla mohou být v některých pasážích překonána novou právní úpravou.

Studijním pramenem ke každé otázce jsou dále vždy podklady k přednáškám (bylo-li téma přednášeno a jsou-li k dispozici) a vlastní poznámky z nich, jakož i komentáře k příslušným ustanovením zákona (přehled vybraných komentářů je rovněž uveden v rubrice doporučená studijní literatura).

² Čísla stránek jsou uváděna dle čtvrtého vydání této učebnice. Nyní je již k dispozici i páté vydání.

³ Odkazy na čísla paragrafů jsou pouze orientační.

4. Správa soudnictví (úkoly státní správy soudů, orgány státní správy soudů a jejich působnost, výkon státní správy soudů, stížnosti a jejich vyřizování)

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 97 – 100*
- *Winterová 113 – 116*
- *Zahradníková s. 73, 74*
- *§ 118 až § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích*

5. Vnitřní organizace soudů (soudní oddělení, soudní funkcionáři, soudcovské rady, správa soudu)

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 94 – 100*
- *Winterová 112 - 116*
- *Zahradníková s. 52 – 54, 74, 75*
- *§ 14 až § 59 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích*
- *§ 1 až § 7 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy*
- *§ 1 až § 9 instrukce č. 505/2001, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy*

6. Okresní soudy

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 100*
- *Zahradníková s. 45 – 46*
- *§ 12, § 33 až § 36 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích (a navazující úprava v procesních předpisech)*

7. Krajské soudy

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 100 – 101*
- *Zahradníková s. 44 – 45*
- *§ 11 odst. 2, § 29 až § 32 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích (a navazující úprava v procesních předpisech)*

8. Vrchní soudy

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 101*
- *Zahradníková s. 43 – 44*
- *§ 11 odst. 1, § 25 až § 28 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích (a navazující úprava v procesních předpisech)*

9. Nejvyšší soud

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 101 – 103*

- *Zahradníková s. 39 – 41*
- *§ 10, § 14 až § 24 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích (a navazující úprava v procesních předpisech)*

10. Nejvyšší správní soud

Studijní prameny:

- *Zahradníková s. 41 – 43*
- *§ 11 až § 30 soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.)*

11. Ustanovování soudců (předpoklady výkonu funkce soudce, jmenování soudce, přidělování a překládání soudců)

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 104 – 108*
- *Winterová 132*
- *Zahradníková s. 54 – 55, 59, 60*
- *§ 60 až § 73 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích*

12. Postavení soudce, jeho práva a povinnosti

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 103, 104, 108, 109*
- *Winterová 131 – 134*
- *Zahradníková s. 55 – 59*
- *§ 74 až § 93 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích*

13. Zánik funkce soudce a dočasné zproštění výkonu funkce soudce

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 107, 108*
- *Winterová 136 – 137*
- *Zahradníková s. 60 – 61*
- *§ 94 až § 101 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích*

14. Kárná odpovědnost soudců a funkcionářů soudu a řízení o ní

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 111 – 114*
- *Winterová 134 – 135*
- *Zahradníková s. 62 – 63*
- *§ 86 až § 90 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích*
- *zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů*

15. Ustanovování přisedících (předpoklady výkonu funkce přisedícího, funkční období, volba přisedících)

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 110*

- *Winterová 138*
- *Zahradníková s. 65 - 67*
- *§ 60 až § 73 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích (ustanovení týkající se přisedících)*

16. Postavení přisedícího, jeho práva a povinnosti

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 109 – 111*
- *Winterová 138*
- *Zahradníková s. 65 - 67*
- *§ 74 až § 93 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích (ustanovení týkající se přisedícího)*

17. Zánik funkce přisedícího, dočasné zproštění výkonu funkce přisedícího

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 110, 111*
- *Winterová 138*
- *Zahradníková s. 67*
- *§ 94 až § 101 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích (ustanovení týkající se přisedících)*

18. Funkcionáři soudu (jejich jmenování, činnost a zánik funkce)

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 94*
- *nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 7/02*
- *nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 18/06*
- *nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 53/06*
- *§ 102 až § 108 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích*

19. Postavení a činnost justičního čekatele

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 115*
- *Winterová 138 – 139*
- *Zahradníková s. 67 – 69*
- *§ 109 až § 117 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích*
- *§ 13a s. ř. s.*
- *§ 6 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy*

20. Postavení a role asistenta soudce

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 117*
- *Zahradníková s. 73*
- *§ 16 a § 36a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích*
- *§ 38b o. s. ř.*

- § 14 s. ř. s.
- § 13 insolvenčního zákona č. 182/2006 Sb.
- § 27c tr. ř.

21. Postavení a role soudního vykonavatele

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 117*
- *Winterová 141*
- *§ 265 odst. 2 a 3 o. s. ř. (+ přehledově další ustanovení týkající se pravomoci vykonavatele)*
- *§ 45 až § 47 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy (+ přehledově další ustanovení týkající se pravomoci vykonavatele)*
- *instrukce č. 1360/95, kterou se vydává Řád pro soudní vykonavatele*

22. Postavení a role vyššího soudního úředníka

Studijní prameny:

- *Lavický, Postavení a role vyššího soudního úředníka (v průběhu týdne bude vloženo do studijních materiálů)*
- *Stavínohová – Hlavsa, s. 115 – 116*
- *Winterová 139 – 140*
- *Zahradníková s. 69 – 73*
- *zákon č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů*
- *§ 38a a § 374 o. s. ř.*
- *§ 27a tr. ř.*
- *§ 12 odst. 2 insolvenčního zákona č. 182/2006 Sb.*
- *§ 7 odst. 6 exekučního řádu*
- *§ 7 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy*

23. Státní zastupitelství (pojem, působnost, prameny právní úpravy)

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 139 – 140*
- *Winterová 183*
- *Zahradníková s. 173 – 175*
- *čl. 80 Ústavy ČR*
- *zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství*

24. Soustava státního zastupitelství v ČR

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 140 – 142*
- *Zahradníková s. 175 – 179*
- *§ 6 až § 12j zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství*

25. Správa státního zastupitelství a působnost Ministerstva spravedlnosti v této oblasti

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 145*
- *Zahradníková s. 175*
- *§ 13 až § 13j zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství*

26. Postavení a role státního zástupce

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 143 – 144*
- *Winterová 183 – 184*
- *Zahradníková s. 179 – 183*
- *§ 17 až § 26 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství*

27. Kárná odpovědnost státního zástupce a řízení o ní

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 145 – 146*
- *Zahradníková s. 183*
- *§ 27 až § 32 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství*
- *zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů*

28. Postavení a role asistenta státního zástupce a právního čekatele státního zastupitelství

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 144*
- *Zahradníková s. 184 – 185*
- *§ 32a až § 34 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství*
- *§ 180 odst. 1, § 468a tr. ř.*
- *§ 11 vyhlášky č. 23/1994 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli*

29. Postavení a role vyššího úředníka státního zastupitelství

Studijní prameny:

- *zákon č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů*

30. Pojem, prameny právní úpravy a organizace advokacie (Česká advokátní komora a její organizace, působnost Ministerstva spravedlnosti)

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 127 – 129, 133 – 135*
- *Winterová 167 – 168, 175 – 176*
- *Zahradníková s. 186 – 189, 222 – 226*
- *čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod*
- *zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii (zejm. § 40 až § 52c)*

31. Předpoklady pro výkon advokacie, vyškrtnutí ze seznamu advokátů, pozastavení výkonu advokacie

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 61 - 74*
- *Winterová 168 – 169*
- *Zahradníková s. 189 – 194*
- *§ 1 až § 10 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii*

32. Způsoby výkonu advokacie

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 130 – 132*
- *Winterová 169*
- *Zahradníková s. 194 – 197*
- *§ 11 až § 15f zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii*

33. Práva a povinnosti advokátů, kárná odpovědnost advokáta a řízení o ní

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 132 – 133, 135, 136*
- *Winterová 169 – 170, 173 – 175*
- *Zahradníková s. 208 – 214, 219 – 222*
- *§ 16 až § 35e zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii*

34. Evropský advokát (hostující evropský advokát a usazený evropský advokát), zahraniční společnost poskytující právní služby na území ČR

Studijní prameny:

- *Winterová 170 – 172*
- *Zahradníková s. 227 – 232*
- *§ 35f až § 35u zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii*

35. Advokátní koncipient (předpoklady, vyškrtnutí ze seznamu, práva a povinnosti, kárná odpovědnost a řízení o ní)

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 129 – 130*
- *Zahradníková s. 206 - 208*
- *§ 36 až § 39 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii*

36. Pojem, prameny právní úpravy a organizace notářství (Notářská komora ČR a notářské komory, působnost Ministerstva spravedlnosti)

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 118 – 119, 121, 122*
- *Winterová 176 – 177, 180 – 181*
- *Zahradníková s. 252 – 255, 279 – 283*
- *zákon č. 358/1992 Sb., notářský řád (zejm. § 29 až § 45)*

37. Notář a notářský úřad (předpoklady jmenování notářem, předpoklady zahájení činnosti, pojem notářského úřadu, pozastavení výkonu činnosti notáře a odvolání notáře)

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 118 – 120*
- *Winterová 177*
- *Zahradníková s. 255 – 258*
- *§ 7 až § 13 zákona č. 358/1992 Sb., notářského řádu*

38. Práva a povinnosti notářů, notářská činnost, kárná odpovědnost notáře a řízení o ní

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 119, 120, 122 – 126*
- *Winterová 177 – 180*
- *Zahradníková s. 258 – 261, 264 – 279*
- *§ 45 až § 94a zákona č. 358/1992 Sb., notářského řádu*

39. Pracovníci notáře (notářský koncipient, notářský kandidát, další zaměstnanci – předpoklady, vyškrtnutí ze seznamu, práva a povinnosti, kárná odpovědnost a řízení o ní)

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 120 – 121*
- *Zahradníková s. 262 - 264*
- *§ 17 až § 28 zákona č. 358/1992 Sb., notářského řádu*

40. Pojem, prameny právní úpravy a organizace soudních exekutorů (Exekutorská komora ČR, působnost Ministerstva spravedlnosti)

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 136 – 138*
- *Zahradníková s. 294 – 297, 322 – 324*
- *zákon č. 120/2001 Sb., exekuční řád (zejm. § 1 až § 8d, § 109 až § 115)*

41. Soudní exekutor a exekutorský úřad (předpoklady jmenování soudním exekutorem, předpoklady zahájení činnosti, pojem exekutorského úřadu, zánik výkonu exekutorského úřadu)

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 137 - 139*
- *Zahradníková s. 298 – 301*
- *§ 9 až § 18 exekučního řádu*

42. Práva a povinnosti soudních exekutorů, kárná odpovědnost soudního exekutora a řízení o ní

Studijní prameny:

- *Stavínohová – Hlavsa, s. 136 – 137*
- *Winterová 181 – 183*
- *Zahradníková s. 301 – 304, 307 – 318, 320 – 322*
- *§ 1 až 3, § 116 až § 123 exekučního řádu a další ustanovení týkající se exekuční a další činnosti*

- zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů

43. Zaměstnanci soudního exekutora (exekutorský koncipient, exekutorský kandidát, vykonavatel soudního exekutora a další zaměstnanci – předpoklady, vyškrtnutí ze seznamu, práva a povinnosti, kárná odpovědnost a řízení o ní)

Studijní prameny:

- Stavínohová – Hlavsa, s. 137
- Zahradníková s. 306 – 307
- § 19 až § 27, § 116 až § 123 exekučního řádu

Seznam právních předpisů, jejichž znalost je při zkoušce požadována:

- Ústava ČR – hlava čtvrtá (moc soudní)
- Listina základních práv a svobod – část pátá (právo na soudní a jinou právní ochranu)
- ustanovení procesních předpisů týkajících se organizace justice a souvisejících s ní (OSŘ, TŘ, SŘS)
- zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích)
- zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů
- zákon č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů
- zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství
- zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii
- zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)
- zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů
- další předpisy či jejich ustanovení citované shora v přehledu zkušebních okruhů

Doporučená studijní literatura:

- Bílek, P. – Drápal, L. – Jindřich, M. – Wawerka, K. Notářský řád a řízení o dědictví. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010
- Kasíková, M. a kol. Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010
- Kocourek, J. – Záruba, J. Zákon o soudech a soudcích; Zákon o státním zastupitelství. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2004
- Stavínohová, J. - Hlavsa, P. Civilní proces a organizace soudnictví. Brno: Masarykova univerzita, 2003
- Winterová, A. a kol. Civilní právo procesní. 5. vydání. Praha: Linde Praha, a. s., 2008
- Zahradníková, R. Organizace justičního systému. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007
- Materiály k přednáškám dle interaktivní osnovy

- Odkazuje-li se na další procesní předpisy (o. s. ř., tr. ř. či na insolvenční zákon), lze při přípravě vycházet rovněž z aktuálních komentářů k těmto předpisům)
- Vlastní poznámky z přednášek

Pokyny ke zkoušce

- zkouška bude mít ústní formu
- student si vylosuje dvě otázky
- při přípravě nelze používat právní předpisy